

Suldaan Said Ahmed vas

Kirjallinen kysymys islamin periaatteiden mukaisen pankkitoiminnan mahdollistamisesta Suomessa

Eduskunnan puhemiehelle

Suomessa ei tällä hetkellä toimi yhtäkään islamilaisin periaattein palveluja tarjoavaa pankkia. Islamilaiseen uskontoon perustuvan pankkijärjestelmän tärkein erikoispiirre on se, että korkoa (riba) ei peritä, koska islamin uskonto kieltää sen. Usein tätä sääntöä tulkitaan niin, ettei laina saa olla vaihtuvakorkoista.

Pankkijärjestelmässä ei ole lainanottajia ja -antajia vaan ostajia ja myyjiä, eli kauppaa käydään tavaramarkkinoilla osamaksukauppana. Samalla tavoin kaikista spekulatiivisimmat sijoitusmuodot ovat kiellettyjä. Islamilainen pankkitoiminta perustuu erilaisille rahoituksen muodoille, joissa korkoa ei muodollisesti makseta, vaikka lainanottaja joutuukin maksamaan antajalle enemmän kuin lainapääoman. Yhtenä esimerkkinä voisi olla auton ostaminen niin, että lainan myöntämisen sijaan pankki lupautuu ostamaan auton ja myymään auton halukkaalle ostajalle osamaksulla.

Monissa länsimaissa ja myös euroalueella toimii islamin periaatteiden mukaan operoivia pankkeja. Esimerkiksi Isossa-Britanniassa toimii Al Rayan -pankki ja Saksassa KT-pankki. KT toimii Saksassa turkkilaisen pankin sisaryhtiönä. Pankki tarvitsee toimiluvan toimiakseen Saksassa, ja luvalla on tietyt ehdot. Nämä ehdot ovat puhtaasti taloudellisia eivätkä estä pankkia toimimasta eettisin tai uskonnollisin periaattein.

Eettisiä ja uskonnollisia periaatteita noudattavien pankkipalveluiden puuttuminen asettaa Suomen muslimiväestön hankalaan asemaan. Islamin periaatteita noudattavat muslimit eivät voi ottaa lainaa pankeista, jotka tarjoavat vaihtuvakorkoisia lainoja. Tämä hankaloittaa usein lainarahalla suoritettavien hankintojen tekemistä, kuten auton tai asunnon hankintaa. Tilanne aiheuttaa myös pitkällä aikavälillä taloudellista epätasa-arvoa, kun oman asunnon ostamisen sijaan uskonharjoittajat joutuvat elämään vuokralla, vaikka taloudellisesti oman asunnon ostaminen olisikin mahdollista.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Olisiko Suomessa mahdollista harjoittaa islamin periaatteiden mukaista pankkitoimintaa samaan tapaan kuin esimerkiksi Saksassa ja

Kirjallinen kysymys KK 828/2022 vp

onko julkisella sektorilla mahdollisuuksia vaikuttaa uskovaisten muslimien rahoitusmahdollisuuksiin markkinatoimijan puuttuessa?

Helsingissä 16.3.2023

Suldaan Said Ahmed vas